İLKE POLİTİKA ÖNERİLERİ 9

YÜKSEKÖĞRETİM

İLKE
ilim kültür eğitim vakfı

epam
EĞİTİM POLİTİKALARI ARAŞTIRMA MERKEZİ

İLKE Yayın No: 197

Politika Önerileri: 9

Yazarlar
Elyesa Koytak, Selim Tiryakiol

Katkıda Bulunanlar
Nihat Erdoğmuş, Ömer Torlak, Meryem Beyza Aydın, Kevser Rabia Mumcuoğlu

Editör
Mehtap Nur Öksüz

Tasarım
Betül Berra Kurt, Seyfullah Bayram

İLKE Vakfı, toplumsal meselelerle ilgili bilgi, politika ve strateji üreten, karar alıcılara yol gösterecek araştırmalar yapan ve gelecek için gerekli birikimin oluşmasına katkı sağlayan bir sivil toplum kuruluşudur.

EPAM, Türkiye'de eğitim alanının güçlenmesini sağlamak, eğitimde eşitliğin ve adaletin sağlanmasına katkı sunacak bir birikim oluşturmak amacıyla; ihtiyaç odaklı, kanıta dayalı ve kapsayıcı çalışmalar yapar.

Adres: Aziz Mahmut Hüdayi Mah. Türbe Kapısı Sk. No: 13 Üsküdar/ İstanbul Telefon: +90 216 532 63 70 E-posta: epam@ilke.org.tr Web: ilke.org.tr

© Tüm hakları saklıdır. İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı'nın yazılı izni olmadan bu eserin hiçbir kısmı elektronik ya da mekanik yollarla çoğaltılamaz. Yazıda belirtilen görüşler yazara aittir ve İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı'nı bağlayıcılığı yoktur.

İLKE POLİTİKA ÖNERİLERİ
YÜKSEKÖĞRETİM

İLKE
ilim kültür eğitim vakfı
epam
EĞİTİM POLİTİKALARI ARAŞTIRMA MERKEZİ

Genel Bakış

Yükseköğretim kurumları, temel seviyede eğitimini tamamlamış bireylerin derinlemesine bilgi, araştırma yeteneği ve mesleki beceri kazandıkları yapılardır. Merak, arayış, varoluş, bilgi, anlamlandırma, eleştiri, özerklik ve sorumluluk kavramları yükseköğretim kurumlarının köklü geleneğinin vazgeçilmez unsurlarını oluşturur. Nesiller boyu süregelen bilgi ve anlayış aktarımıyla oluşan bu gelenek, yükseköğretime kendine has bir güç kazandırmaktadır. Bilimsel araştırmanın, eleştirel düşünmenin ve bilgi üretiminin merkezi olan yükseköğretim kurumları; toplumsal, ekonomik ve kültürel gelişimin itici gücüdür.

Günümüzde yükseköğretimin politik, ekonomik, sosyal, teknolojik, hukuki ve çevresel değişimler karşısında yeteri kadar beklentiyi karşılamadığı ve cevap üretemediği eleştirileri yapılmaktadır. Bu eleştirilerden hareketle yükseköğretimin stratejik bir perspektif geliştirerek yapısal ve yönetsel bir değişim geçirmesi sonucunda çok fonksiyonlu ve yeniliklere hızlı adapte olabilen yapılara dönüştürülmesi gerekmektedir.

Bir ülkede yükseköğretime hangi misyonların yükleneceği, kalitesini ve çıktılarını da belirler. Üniversitelerin bilimsel bilgi ve anlayış üretme misyonları değişime uğrayarak teknolojik ve ekonomik kullanıma yönelik daha pratik ve faydacı bilgi üretme amacına doğru kaymaya başlamıştır. Yönetim sistemi açısından bilimsel özgürlük, kurumsal özerklik ve yönetişim ilkeleri öne çıkmakla birlikte günümüzün ihtiyaç, talep ve zorlukları bu ilkelerin uygulama alanlarında çatışma potansiyeli oluşturabilmektedir. Bu nedenle üniversitenin bilgi üretme amacı ile kurumsal yapılanmasının değişim geçirdiğini ifade etmek hatalı olmayacaktır.

Yükseköğretim alanındaki gelişmeler, yükseköğretimi stratejik bir bakışla ele almayı ve bu perspektifle yapısal ve yönetsel değişimi gerekli kılmaktadır.[1] Bu bağlamda, bilimin evrensel niteliği yanında, Türkiye'nin önceliklerine odaklanmış, çok boyutlu, uzun vadeli ve kurumsal bakışı ve sürekliliği yansıtan temel bir strateji belgesi değişime rehberlik etmelidir. Diğer bir ifadeyle, strateji belgesi ışığında oluşturulacak bir model çerçevesinde planlı değişim adımları atılmalıdır. Türkiye'de yükseköğretim son yirmi senede hızlı bir şekilde genişlemiş, geniş toplum kesimlerinin katılımına açılmış, bunun sonucunda daha önce hiç olmadığı nicelikte genç nüfus

1 Erdoğmuş, N. (2019). *Geleceğin Türkiyesinde Yükseköğretim*, İLKE İlim Kültür Eğitim Derneği.

üniversite diplomasına kavuşmuş, bu yeni bağlamda diplomanın işgücü piyasalarındaki karşılığı da sorgulanır hale gelmiştir.

Halihazırda Türkiye'nin 81 ilinde 208 üniversite, aktif bir şekilde hizmet vermektedir.[2] Türkiye'de üniversite olgusuna dair tartışmalar genellikle sayısal büyümeye odaklansa da verilen eğitimin nitel tarafı, hangi becerileri kazandırdığı, katma değeri yüksek ve kolektif bilgi üretiminin şartları, üniversite-sanayi işbirlikleri, akademik personelin bütün bu konularda yetkinlik ve çeşitliliği gibi meseleler daha fazla irdelenmeyi beklemektedir. Mevcut sorunlara rağmen Türkiye son yirmi yılda yükseköğretimde gerçekleştirdiği nicel hamleyi nitel boyutlarıyla geliştirdiği ve kalıcı verimlere dönüştürdüğü takdirde dünyada önemli bir yükseköğretim merkezi olma potansiyelini sürdürecektir.

Yükseköğretim alanındaki gelişmeler, yükseköğretimi stratejik bir bakışla ele almayı ve bu perspektifle yapısal ve yönetsel değişimi gerekli kılmaktadır.

2 YÖK. (2023). Yükseköğretimde yeni istatistikler.https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2023/yuksekogretimde-yeni-istatistikler.aspx adresinden erişildi.

Durum Tespiti

Türkiye'de yükseköğretimin genel tablosunu görmek için sayısal verileri incelemek faydalı olacaktır. Üniversite ve öğrenci sayıları son yıllardaki nicel gelişmeyi gözler önüne sermektedir. Yükseköğretimde brüt okullaşma oranının son kırk yıllık artışına bakıldığında Türkiye'nin diğer ülkelere kıyasla geriden gelmesine rağmen son 15 yılda ciddi bir artış gösterdiği gözlemlenmektedir. Üniversite sayısının artması ile doğru orantılı olarak hem yükseköğretim kurumlarında istihdam edilecek insan kaynağına ihtiyaç duyulmuş hem de üniversite öğrenci sayısı ve mezun sayıları artış göstermiştir.

Ancak durumun bu şekilde seyretmesi açılan bazı programların bir müddet sonra boş kalmasına ve her geçen yıl artan yeni mezun sayısıyla beraber istihdamda güçlükler yaşanmasına neden olmuştur. Ayrıca bu okullaşma göstergelerinde açıköğretimin payı da yüksektir. 2021 yılında kayıtlı 8 milyon 297 bin öğrencinin %54'ü açıköğretimdedir. Açıköğretimin üniversitelere ne kazandırdığı ve hangi yükleri getirdiği; Türkiye'nin üniversiteleşme dinamiğinde ne kadar nitelikli bir boyut oluşturduğu ile ilgili daha derinlemesine çalışmalar yapılması gerekmektedir.

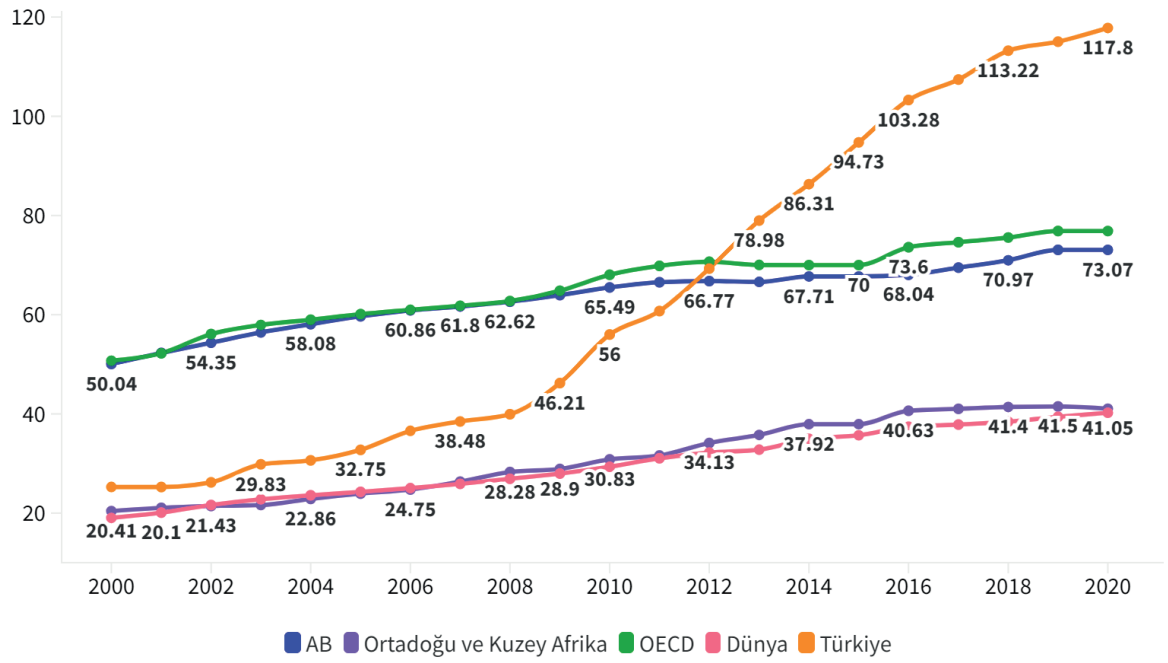

Yükseköğretimde Brüt Okullaşma Oranları (2000-2020)

Kaynak: Dünya Bankası Eğitim İstatistikleri

YÜKSEKÖĞRETİMDE ÖĞRETİM PERSONELİ BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ ORANI

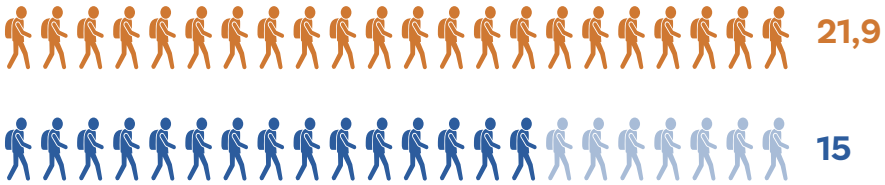

Yükseköğretim programlarının boş kalmasından dolayı yükseköğretime geçişte baraj puan uygulaması 2022'de kaldırılmıştır. Tercih sonrası kontenjan doluluk oranlarına bakıldığında bu hedefe ulaşıldığı görülmektedir. Akademik personel sayısında son yıllarda artış görülse de öğretim üyesi başına düşen öğrenci oranı hâlen OECD ülkelerinin üstündedir. OECD ülkelerinde yükseköğretimde öğretim personeli başına düşen öğrenci oranı 15 iken Türkiye'de bu sayı 21,9'dur.[3] Bu da verilen eğitimin niteliğini diğer ülkelere nazaran düşürme potansiyeline işaret etmektedir.

Ülkemizde akademisyenlerin ders vermekten araştırma yapmaya kadar çok çeşitli görevleri bulunmaktadır. Bu durum öğretim üyelerinin spesifik bir alanda gelişmelerini sekteye uğratabilmektedir. Çeşitli ülkelerde bazı akademisyenler öğrencilere ders verirken, bazıları da kendilerini araştırma alanlarında geliştirme imkanları bulabilmektedir. Bu da akademisyenlerin birçok göreve bölünmeden, odaklandıkları alanda daha verimli bir şekilde çalışmalarına imkan sağlamaktadır. Araştırmacı akademisyenlerle ders veren akademisyenler arasında çalışma şartları, özlük hakları, kaynak ve imkanlar gibi konularda fark gözetilmemesi, Türkiye'nin akademisyen sermayesini tektipleştirmekte ve potansiyelini düşürmektedir.

Yükseköğretimde bulunan öğrencilerin uluslararası niteliğine bakıldığında Türkiye'de 2000 yılında yaklaşık 18 bin kayıtlı uluslararası öğrenci bulunurken 2022 yılı itibariyle 198 ülkeden 300 binden fazla uluslararası öğrencinin eğitim aldığı görülmektedir. Dünya genelindeki uluslararası öğrenci hareketliliklerine bakıldığında 2000 yılında tüm dünyada eğitim gören uluslararası öğrencilerin sadece %0,83'ü ülkemizde eğitim görürken, bu sayının 2022 yılı itibariyle %2,9 oranına yükseldiği görülmektedir.[4] Aradan geçen 22 yıllık sürede bir artış görülmekle birlikte son oran yine de Türkiye'nin potansiyelinin çok altındadır. Uluslararası öğrenci sayıları artmakla beraber üniversitelerin uluslararası öğrencilere sunduğu eğitim ve kampüs imkanlarının da geliştirilmesi gerekir. Ayrıca bu öğrencilerin geldikleri ülkelere bakıldığında Balkanlar, Afrika ülkeleri ve Orta Asya ülkeleri ön plana

3 OECD. (2020). Students per teaching staff (indicator). 13 Ocak 2023 tarihinde https://data.oecd.org/ teachers/students-per-teaching-staff.htm adresinden erişildi. DOI: 10.1787/3df7c0a6-en.

4 UNESCO. (2022). Global glow of tertiary-level students. https://uis.unesco.org/en/uis-student-flow adresinden erişildi.

EĞİTİM HARCAMASININ GSYH'YE ORANI (2022)

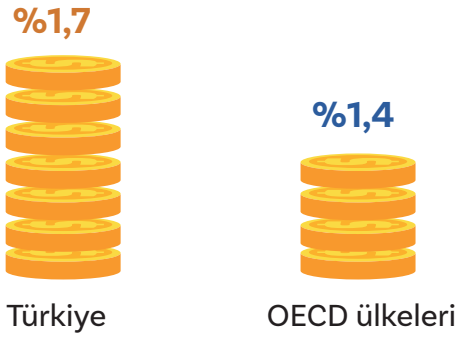

çıkmaktadır. Türkiye'nin tarihi ve coğrafi anlamda hinterlandında bulunan bu ülkelerin dışındaki ülkelerden öğrenci katılımı ise az oranda kalmaktadır. Türkiye, giderek büyüyen bu uluslararası öğrenci kitlesini kalıcı verimlere, nitelikli işgücüne ve karşılıklı network kaynağına dönüştürmenin çok yönlü yollarını bulmak zorundadır.

Öte yandan geçtiğimiz yıllarda salgınla birlikte yaşanan uzaktan eğitim tecrübesi yükseköğretimde taşları yerinden oynatmıştır. Hem COVID-19 Salgını hem de 11 ilimizi etkileyen 6 Şubat Kahramanmaraş Depremi, üniversitelerdeki eğitim öğretime ara verilerek çevrimiçi eğitime geçilmesini zorunlu kılmıştır. Bu iki sarsıcı olay, eğitim sürecine ciddi bir darbe vurmuş ve uzun süreli plan ve programların gözden geçirilmesini gerektirmiştir. Kimi kurumların notlandırmada "geçti/kaldı" sistemine geçmesi 2020-2021 yılından itibaren mezun öğrenci sayılarında bir artışa neden olmuştur. Ayrıca uzaktan eğitim tecrübesi diğer kademelerde olduğu gibi yükseköğretim kademesinde de sınıf içi ve sınıf dışı pratikleri değiştirmiştir. Öğretim üyelerinin ve öğrencilerinin uzaktan eğitim uygulamalarına hâkimiyeti artmış, eskiden sınıf içinde yapılan bazı ödev, proje ve uygulamaların art zamanlı ya da eş zamanlı uzaktan eğitim uygulamaları ile de yapılabileceği görülmüştür. Pandemi bir anlamda zorunlu bir durum yaratarak bütün eğitim dünyasına farklı bir eğitim yönteminin de mümkün olduğunu göstermiştir. Ancak uzaktan eğitim, üniversitelerin büyük çoğunluğunda çevrimiçi ders anlatmaktan ibaret olarak görülmüştür. Bu durum, üniversitenin sosyalleşme, akran öğrenmesi, usta-çırak ilişkisi, kolektif düşünme ve araştırma pratiği, kimlik ve gelenek aktarımı gibi işlevlerini akamete uğratmıştır.

Yükseköğretim bütçesine baktığımızda, 2023'te üniversitelere ve YÖK'e ayrılan bütçe bir önceki yıla göre %181 oranında artış göstermiştir. Son yıllarda okul, öğrenci ve öğretim elemanı sayılarındaki artışlar ve eğitim masraflarının kur hareketliliği ve enflasyona bağlı olarak artması bütçede eğitime ayrılan payın bu miktarlara ulaşmasını zorunlu kılmaktadır. Tüm bu artışa rağmen Gayri Safi Yurt İçi Hasıla içerisindeki eğitim payında düşüş yaşanmıştır. Ancak bu düşüşe rağmen yükseköğretim kurumlarının eğitim bütçelerinin GSYH'ye oranının OECD ülkelerinin üzerinde olduğu görülmektedir. Yükseköğretimde OECD ülkelerinde %1,4 olan oran Türkiye'de %1,7 civarındadır.[5] Üniversitelerin sektörlerle daha fazla işbirliği içinde kamusal faydayı esas alan üretim yapması bütçe meselesinde olumlu bir gelişme olarak görünmektedir.

5 OECD. (2023). Public spending on education (indicator). DOI: 10.1787/f99b45d0-en.

Gündem 1

Öğrenci Seçme Süreçleri

Teklif 1.

Baraj puanının kaldırılması kararının ardından bilgi odaklı yerleştirmeden beceri odaklı yerleştirme sistemine geçilmesi yönünde çalışmalar yapılmalıdır. Üniversiteye yerleşmek için alınması gereken baraj puan uygulamasının kalkması neticesinde düşük akademik bilgi ile de bir programa yerleşmek mümkündür. Diğer yandan öğrenciler, akademik yeterliliğin yanı sıra farklı spor, zanaat ve kültür gibi alanlarda beceri ve yeteneklere de sahip olabilir. Bu öğrencilerin becerilerine uygun programlara yönlendirilmesi için üniversite ile ortaöğretim kurumlarının işbirliği önem arz etmektedir. Ortaöğretim eğitimine devam eden öğrencilerin becerilerinin farkına varması ve test edilmesi üzerine üniversitelerle işbirliği hâlinde bir sistem geliştirilmeli ve ardından becerisine uygun mesleği tercih etmesi sağlanmalıdır. Ayrıca kabul süreçlerinde sınav uygulamasının yanında tıpkı bazı sanat bölümlerinde olduğu gibi öğrencinin sahip olduğu becerileri ölçecek çeşitli uygulamalar geliştirilmelidir.

Teklif 2.

Yükseköğretimde uluslararası öğrenci çeşitliliği ve sayısı artırılmalıdır. Hâlihazırda Türkiye'de öğrenim gören öğrenciler hem ülkelerine hem de Türkiye'ye katkıda bulunmaktadır. Öğrenci çeşitliliğinin artırılması uzun vadede Türkiye'nin dünyadaki politikalarına da etkide bulunacaktır. Ayrıca yalnızca gelen öğrenciye verici bir yaklaşımın yanında öğrencinin Türkiye'ye ne katacağı yaklaşımı benimsenmelidir. Yüksek başarıya sahip uluslararası öğrencilerin Türkiye işgücüne katkısı için entegrasyon politikaları ve teşvikler oluşturulmalıdır.

Teklif 3.

Üniversiteye yerleşme sınavı yıl içinde birden fazla kez yapılmalıdır. Öğrencilerin bütün başarılarının yıl içinde bir sınav ile ölçülüyor olması hem öğrencilerin stres seviyelerini artırmakta hem de öğrencilerin yıl kayıplarının oluşmasına yol açmaktadır. Üniversiteye yerleşme sınavı yıl içinde birden fazla uygulandığı takdirde öğrencilerin üniversiteye yerleşebilmelerine imkan sağlanabilir. Bu sayede öğrencilerin zaman kaybetmeden birden fazla sınava girerek elde ettikleri puanlarla istedikleri üniversiteye yerleşebilmelerinin önü açılacaktır.

Teklif 4.

Ortaöğretimden üniversiteye geçiş sürecinde puana göre tercih yerine branşlar yeterince tanınarak tercihler yapılmalıdır. Öğrencilerin kendilerini ve meslekleri/işleri daha yakından tanıyarak tercihte bulunmalarına yönelik destek mekanizmaları artırılmalıdır. Öğrenciler henüz ortaöğretim kademesinde iken öğrencilerin okumaları muhtemel branşlara yönelik doğru bir bilgi aktarımı yapıldığından emin olunmalıdır. Bunu sağlamak için YÖK Atlas ve Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi gibi kanallar çeşitlendirilerek çoğaltılmalıdır. Aynı zamanda bu kanalların birey odaklı ve kişiselleştirilmiş uygulamalar olarak hizmet verecek düzeyde olmasına ihtimam gösterilmelidir.

Gündem 2

Akademisyenler ve Akademik Kadro

Teklif 1.

Akademisyenlik mesleğinin cazibesinin, niteliğinin, performansının artırılması ve buna uygun özlük haklarının kayda değer biçimde iyileştirilmesi sağlanmalıdır. Sayısı 180 bini geçen akademik personelin görev yaptığı şehir, kurum tipi, branş ve kıdemine göre esasen farklı çalışma ve yaşam şartlarında bulunduğu dikkate alınmalıdır. Akademisyenlik mesleğini nitelikli ve saygın şekilde yapabilmek için gereken ücret seviyesi, lojman ve ulaşım gibi temel ihtiyaçlar bu farklılaşma bağlamında tespit edilmeli ve gereken iyileştirmeler yapılmalıdır.

Teklif 2.

Eğitimin niteliğini yükseltmek adına doktoralı öğretim üyesi sayısı artırılmalıdır. Aksi durumda Türkiye'deki öğretim faaliyetlerinin ders kalitesi ve verimliliğini düşürmesi kaçınılmaz olacaktır. Yükseköğretimin mesleki beceri edinmedeki etkisi düşünüldüğünde ders ortamının kalabalık olması hem dersin kalitesini düşürmekte hem de akademisyenlerin mesleğini icra etmesine olumsuz yönde etki etmektedir.

Teklif 3.

Araştırma üniversiteleri için yalnızca araştırmaya odaklanan akademik kadrolar oluşturulmalıdır. Bu akademik kadrolara ders verme görevi vermeden araştırma alanında gelişmelerine imkan sağlanmalıdır. Proje ve laboratuvarları kurabilecek öncü bilim insanlarına bu konuda destek verilmelidir. Bu sayede araştırmacıların AR-GE'ye odaklanması sağlanarak ülkenin ihtiyacı olan bilimsel bilgi, patent ve ürünlerin kalitesi artırılabilir.

Teklif 4.

Üniversitelerin yetiştirdiği doktor, araştırmacı ve lisans mezunu sayısını belirlemek için akademik kadro haritalama çalışması yapılmalıdır. Bu sayede branş ve disiplinlere göre ne kadar akademisyene ve araştırmacıya ihtiyaç olduğuna dair projeksiyonlar yapılmış olacaktır. Kontenjanların doğru yönetilmesi ve mevcut kapasiteden daha iyi yararlanmak adına ortak doktora programları açılabilir.

Gündem 3

Atama ve Yükseltme Süreçleri

Teklif 1.

Atama süreçlerinde araştırma ve öğretim becerisi ayrı ayrı değerlendirilmelidir. Araştırma yolunda ilerleyen akademisyenlerin atamaları araştırmanın gerektirdiği bilgi ve becerilere göre değerlendirilirken öğretim kadrosunda ilerleyen akademisyenlerin atamaları pedagojik becerileri, öğrenci ile kurduğu ilişki, ürettiği materyaller ve portfolyolarla değerlendirilmelidir.

Teklif 2.

Atama ve yükseltme kriterleri doktora süreçleriyle iç içe belirlenmelidir. Mevcut yükseltme kriterleri, doktorasını yeni tamamlamış bir akademisyenin bu zamana dek hiç yapmadığı ve yapmak zorunda kalmadığı şekilde hızlı ve çok sayıda yayın yapmasını, proje yürütmesini ve bir yandan da ders yükü üstlenmesini gerektirmektedir. Oysa hemen her üniversitede doktora süreçleri araştırma, yazma, yayın ve ders verme gibi becerileri kazanmak noktasında son derece zayıf geçirilmektedir. Bu itibarla atama ve yükseltme kriterleri, doktora sürecinin bu becerileri kazanma süreci olarak yapılandırılması zemininde belirlenmelidir.

Teklif 3.

Yükseltme kriterleri belirlenmeden önce üniversitelerin teknik altyapıları ve araştırma fonları geliştirilmelidir. Son yirmi senede kurulan birçok üniversitede görev yapan akademisyenler nitelikli araştırma ve bilgi üretimi için gereken altyapı, destek ve fon imkanlarından mahrumdur. Atama yükseltme kriterleri ile ilgili karar alırken ekonomik altyapının da göz önünde bulundurulması bu kriterlerin daha rasyonel bir zemine oturmasını sağlayacaktır.

Teklif 4.

Atama ve yükseltme kriterlerinde Türkçe ve yabancı dil üretiminin dengesi kurulmalıdır. Mevcut yükseltme kriterleri bir yandan uluslararası yayın ve faaliyetlere en yüksek puan verirken, diğer yandan ulusal yayın ve faaliyetlerde nitelikten çok niceliği beklemektedir. Bu da Türkçe akademik üretimin sayısını artırıp kalitesini düşürmek demektir. Türkçe yayınlarda nicelik değil, nitelik amaçlanmalı ve bunun için Türkçe hakemli dergilerin edisyon ve hakemlik sürecinin kalitesi artırılmalıdır.

Teklif 5.

Akademik dergiler ve hakemlik süreçleri atama ve yükseltme kriterlerinde doğru şekilde yer almalıdır. TR Dizin gibi ulusal endekslerde taranan dergiler başta olmak üzere, Türkçe hakemli dergilerde kalite, denetim ve standardizasyon sorunları ciddi seviyededir. Hakemlik akademik üretimin en kritik ve değerli boyutunu oluştururken, ulusal ölçekte değer kaybeden bir kurum olmuştur. Akademik dergilerin denetimi ve hakemliğinin yeniden güçlendirilmesi bu bağlamda sağlanmalıdır. Hakemliğin hem atama ve yükseltme kriterlerinde hem de akademik teşvik kriterlerinde puan karşılığı olmalıdır.

Teklif 6.

Edisyon kitap, kongre ve sempozyum gibi faaliyetler atama ve yükseltme kriterlerinde doğru şekilde yer almalıdır. 180 bini aşkın akademik personelin bulunduğu bir ekosistemde mevzuat ve uygulamalardaki açıkların istismarı, edisyon kitap, kongre ve sempozyum gibi önemli akademik faaliyet ve yayın formlarını geri plana atma gerekçesi olmamalıdır. Edisyon kitap formunun sadece profesörlerin editörlüğüne hasredilmesi yanlıştır. Bu tür yayın ve faaliyetlerin hakkaniyetli şekilde değerlendirilmesi, yükseltme süreçlerinde görev alacak jürinin hesap verebilir, şeffaf ve nitelikli kurulmasıyla mümkündür.

Gündem 4

Yükseköğretimin İçerik Kalitesi

Teklif 1.

Lisans programlarının nitelikli bir şekilde sunulması, kontenjanların optimize edilmesi ve akademik kadroların verimliliğinin artırılması amaçlanmalıdır. Lisans programlarının kalitesini yükseltmek için bu programların öğrencilere en iyi eğitimi sağlayacak şekilde hazırlanması gerekmektedir. Bu bağlamda, kontenjanlar daha dikkatli bir şekilde belirlenmeli ve toplumsal meselelere dair öncelik gerektiren alanlara yönlendirme yapılmalıdır.

Teklif 2.

Doktora programları sıkı denetim mekanizmalarıyla yönetilmeli; danışman-öğrenci ilişkisi standartlaştırılmalı ve doktorayı tamamlamak daha zorlu hale getirilmelidir. Doktora programlarındaki katı denetimler, programların kalitesini artıracak ve araştırma faaliyetlerinin standartlarını yükseltecektir. Keyfi olmayan danışman-öğrenci ilişkileri, öğrencilere daha adil bir rehberlik süreci sunmanın yanı sıra öğrenci haklarını da koruyacaktır. Doktorayı tamamlayan uzmanların araştırmalarından hareketle ilgili kamu kurum ve kuruluşlarında fayda üretmesi ve proje yürütmesi için köprüler kurulmalıdır.

Teklif 3.

Doktoralı işgücü planlı şekilde değerlendirilmelidir. Mezun olduktan sonra kendi disipliniyle ilgili sektörlerde uzmanlık statüsüne sahip olunması, doktora programlarının kalitesini artırmanın yanı sıra mezunların uzman olarak çalışabilecekleri istihdam alanlarına da katkıda bulunacaktır.

Teklif 4.

Toplumsal ihtiyacın arttığı alanlarda mezun kalitesi ve akademisyen yetkinliği denetlenmelidir. Tıp, hemşirelik, hukuk, psikoloji gibi talep gören, ülkenin toplumsal ihtiyaçlarına tekabül eden ve temel hak ve özgürlüklerin teminini sağlayan programlarda piyasalaşmanın eğitim kalitesine olumsuz etkileri tespit edilip bu programlardan mezun olanların asgari standart bilgi ve becerilere sahip olması mutlak surette sağlanmalıdır.

Teklif 5.

Vakıf üniversitelerinde öğrencinin bilgi ve beceri edinmesi birincil amaç olarak belirlenmeli ve denetlenmelidir. Yükseköğretimin ticarileşmesi tehlikesine karşı vakıf üniversitelerinde yönetim akademisyen ilişkisindeki zorlama ve istismarların önü alınmalıdır. Öğrencilerin mali kaynak olarak değerlendirilmelerine müsaade edilmeden eğitim deneyimleri şekillenmelidir.

Teklif 6.

Dijitalleşme yüz yüze eğitimin önüne geçmemelidir. COVID-19 ve deprem felaketi vesilesiyle başvurulan çevrimiçi eğitim kalıcı hale getirilmemeli, dijital teknik ve platformlar yerinde kullanılmak kaydıyla yüz yüze eğitim esas olmalıdır. Yüz yüze eğitimin kazandırdığı pratik yatkınlıklar, kolektif araştırma becerileri, akran öğrenmesi ve usta-çırak ilişkisi dijitalleşmeyle desteklenmelidir.

Gündem 5

Mezunların İstihdamı

Teklif 1.

Türkiye'de yükseköğretim mezunlarının hızlı ve doğru şekilde istihdam edilmesi için çalışmalar yapılmalıdır. Bu bağlamda işgücü piyasalarında yükseköğretim mezunlarına yönelik aktif istihdam politikası yürütülmeli, bölge ve branş bazlı çözümler geliştirilmeli, diploma sonrası beceri gelişimi ve kariyer gelişimi programları yapılandırılmalıdır.

Teklif 2.

Mezun istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik her branş için özel beceri setleri tanımlayarak üniversite müfredatları güncellenmelidir. Öğrencilerin mesleki beceriler edinerek iş hayatına hazırlanması üniversiteler için göz ardı edilemeyecek bir ihtiyaçtır. Üniversiteler, her branş için özelleşmiş beceri setlerini belirlemeli ve öğretim programlarını buna göre düzenlemelidir. Örneğin, mühendislik alanındaki bir öğrencinin teknik bilgi ve becerilerinin yanı sıra problem çözme yeteneği, iletişim ve işbirliği becerileri de geliştirilmelidir. Aynı şekilde, sosyal bilimler alanında da analitik düşünme, veri analizi ve kolektif çalışma gibi yetenekler öğrencilere kazandırılmalıdır.

Teklif 3.

Üniversite-sektör işbirlikleri kurularak ortak projeler ve staj programları sayesinde öğrencilerin iş dünyası ile erken etkileşimi sağlanmalıdır. Üniversiteler, bölgesel kalkınma odaklı istihdam programlarına katkı sağlamalı ve bölgenin ihtiyaçlarına yönelik çalışmalar yapmalıdır. Bu süreçte kurumlar ortam hazırlama, öğrenciler de girişimde bulunma sorumluluğunu üstlenmelidir. Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi'nin staj seferberliği projesi genişletilmeli, bir eğitim dönemini sektörde, iş başında geçirmek şeklindeki iyi uygulamalar artırılmalıdır.

Teklif 4.

Üniversitelerin kariyer merkezlerinin daha etkin bir hizmet vermesi sağlanarak öğrencilerin iş ortamına adaptasyon süreci kolaylaştırılmalıdır. Üniversitelerin kariyer merkezlerinin, özellikle iş ortamına mesleki ve sosyo-kültürel adaptasyonu artıracak etkinlikler yoluyla, mezunların iş hayatına daha yumuşak ve sorunsuz geçişini sağlayacak müfredat dışı çalışmalar yapmaları teşvik edilmelidir. İlgili çalışmalar Yükseköğretim Kalite Kurulunca izlenmeli ve değerlendirilmelidir. Bu çalışmalara yönelik çıktılar ve veriler, yıllık olarak yayımlanan Üniversite İzleme ve Değerlendirme Raporu ile Kurum Gösterge Raporlarında şeffaflıkla belirtilmelidir.

Teklif 5.

Dijital çağda uygulaması artık daha kolay olan mezun izleme ve değerlendirme mekanizmaları zorunlu hale getirilmelidir. Üniversiteler, mezunların kariyer başarılarını takip edebilmek için etkili bir mezun izleme mekanizması geliştirilmeli ve bu veriler analiz edilmelidir. Üniversitelerin mezunlarla, mezuniyeti takip eden ikinci ve beşinci yıllarda istihdam durumlarına yönelik anketler ve görüşmeler yapmaları sağlanmalıdır. Anket sonuçları ise periyodik olarak açıklanmalı ve kamunun ve araştırmacıların ilgisine sunulmalıdır. Mezunlardan alınan geri bildirimler doğrultusunda eğitim programları ve süreçleri geliştirilmelidir. Mezun memnuniyeti önemli bir değerlendirme kriteri olmalıdır.

Gündem 6

Yükseköğretimin Yönetimi

Teklif 1.

Türkiye'de yükseköğretim sisteminin ulaştığı büyüklük ve çeşitlilik dikkate alındığında yükseköğretim üst sistemi yeniden yapılandırılmalıdır. Yükseköğretim üst kuruluşlarından biri olan YÖK güncel örgütlenme ilkelerine göre yapılandırılmalıdır. Yükseköğretim üst örgütlenmesindeki üst kuruluşların görev ve sorumlulukları, yükseköğretim kurumları ve diğer kurumlar ile olan ilişkileri, üniversite özerkliği, hesap verilebilirliği ve saydamlığı dikkate alınarak düzenlenmelidir.

Teklif 2.

Üniversitelerin idari anlamda kendi kendini yönetebilen kurumlar olmaları sağlanmalıdır. Her üniversitenin kendi hiyerarşik yapısını, stratejik önceliklerini, uzmanlık odaklarını kurgulamasına izin verilmeli ve belirli hedefler çerçevesinde gelişimi denetlenmeli ve takip edilmelidir.

Teklif 3.

Araştırma üniversiteleri diğer üniversitelerden ayrıştırılarak yeniden yapılandırılmalıdır. Araştırma üniversiteleri, öğretim elemanı niteliği, araştırma altyapısı, araştırma yoğunluğu, araştırma fonu, lisansüstü programları, uluslararası işbirlikleri bakımından diğer üniversitelerden farklılaştırarak yapılandırılmalıdır. Araştırma üniversitelerinin yapılanmasında yüksek araştırma desteği bulunması, akademik personel alımı, akademik yükseltme kriterleri ve öğrenci kabul süreçlerinde seçici davranılması gerekmektedir.

Teklif 4.

Üniversitelerde etkin işleyişi sağlamak için yönetsel beceri ve nitelikler gözetilmelidir. Başta rektörler olmak üzere üniversitelerde yönetim makamlarında görev yapan akademik personelin belli beceri ve deneyim setlerine sahip olması, özellikle yeni kurulan veya gelişmekte olan üniversitelerin idari, mali ve fiziksel açıdan daha iyi yönetilmesini sağlayacaktır. Bu sayede yönetsel işler akademik işlerin önüne de geçmeyecektir. Üniversite yönetimlerinin performansı değerlendirilebilir olmalıdır.

Gündem 7

Yükseköğretimin İşleyişi

Teklif 1.

Üniversite içindeki bölüm ve fakülte idari süreçlerinin şeffaf, şahsi çıkar ve istismara kapalı ve nitel performansı önceleyen bir şekilde yürütülmesi sağlanmalıdır. Üniversitelerde bölüm ve fakülte düzeyindeki idari süreçlerin şeffaf ve adil bir şekilde yürütülmesi, kurumun genel etkinliği ve güvenilirliği için oldukça önemlidir. Bu bağlamda, yönetim ve değerlendirme süreçleri açık bir şekilde belirlenmeli, nitel performans esas alınarak çalışmaların takibi yapılmalıdır. Personel atama, terfi ve ödüllendirme gibi süreçler objektif kriterlere dayandırılmalı ve kişisel istismara kapalı olmalıdır.

Teklif 2.

Üniversitelerde uzmanlaşmış birimler oluşturulmalıdır. Araştırma üniversiteleri, öğretim üniversiteleri ve meslek yüksekokullarının disiplin ve branş ağırlıklarına göre uzmanlaşmış birimlere ihtiyacı vardır. Belli üniversitelerin belli disiplin ve branşlarda uzmanlık kazandıran ve uzmanlık içeren çıktılar üreten enstitüler, merkezler ve programlara yoğunlaşması gerekir.

Teklif 3.

Üniversite idari personellerinin akademik kültür ve saygınlığa yaraşır şekilde çalışması için kurum kültürü geliştirme ve yerleştirme programlarının başlatılması, üniversite yöneticilerinin bu konuda titiz ve denetimci davranması gerekmektedir. Üniversitelerde, akademik çalışmalar kadar kurum kültürünün geliştirilmesi ve aktarılması da önemlidir. Bunu sağlamak amacıyla kurum içi kültür geliştirme ve yerleştirme programları başlatılmalıdır. Bu programlar, idari personelin üniversite değerlerine ve akademik misyona uygun şekilde çalışmalarını teşvik ederken, üniversite yöneticilerinin bu konuda sıkı ve denetimci bir tutum sergilemesi gerekmektedir. Bu yaklaşım sayesinde üniversiteler, akademik ve idari birlikteliği en üst düzeyde tutarak etkin bir eğitim ve yönetim ortamı oluşturulabilir.

Teklif 4.

Üniversitelerde döner sermayeye katkı sağlayan birimlerin nitelikli çalışması ve maddi kazancın ötesinde verim üretmesi sağlanmalıdır. Üniversiteler bünyesinde yer alan TÖMER, Sürekli Eğitim Merkezi ve benzeri birimlerin faaliyetlerinin sadece maddi getiri odaklı olmaktan çıkartılarak nitelikli çalışmalarının teşvik edilmesi gerekmektedir. Bu sayede, bu tür birimlerin sadece maddi kazanç hedefine odaklanmasının önüne geçilerek, üniversitelerin kültür aktarımı ve dil eğitimindeki rolü daha verimli bir şekilde yerine getirilebilir.

Gündem 8

Yükseköğretimin Yönetimi

Teklif 1.

Yükseköğretim kurumlarında mali özerklik ve esneklik sağlanmalıdır. Yükseköğretim kurumlarının merkezî bütçe dışındaki gelirlerini artırabilmeleri ve kaynaklarını daha verimli kullanabilmeleri için mali özerklik ve esneklik düzeyleri artırılmalıdır. Mali özerkliğin idari ve mali yönetim altyapısının geliştirilmesi ve devletin denetimi yoluyla sürdürülmesi sağlanmalıdır.

Teklif 2.

Performansa dayalı bütçe sistemi kullanılmalıdır. Üniversiteler, elde ettikleri performansa bağlı olarak bütçe almalıdır. Kalite, araştırma, öğretim ve toplumsal katkı kriterleri performansa dayalı bütçeleme sisteminin temel unsurları olmalıdır.

Teklif 3.

AR-GE faaliyetlerine ağırlık verilerek üniversitelerin kendi bütçelerini yaratmaları ve daha çok katma değer üretmeye teşvik edilmeleri gerekmektedir. AR-GE faaliyetleri ve araştırmaları akademisyenlerin özlük hakları ve atama-yükseltme süreçlerinde ödüllendirilmelidir.

Teklif 4.

Öğrenci başına düşen harcama artırılmalıdır. Üniversiteler, öğrenciler, araştırmacılar ve mensupları için nitelikli harcamalar yapmalı ve bu harcamaları artırmalıdır. Üniversite yönetimleri, bilgi üretimi ve akademik performansa dönüşen harcamaları ne kadar yapabildiklerine göre değerlendirilmelidir.

Gündem 9

Uluslararasılaşma

Teklif 1.

Üniversitelerde uluslararası işbirlikleri kurulmalı, hem Türkiye'deki akademisyenler için yurt dışı imkanı oluşturulmalı hem de yurt dışından akademisyen ve öğrenci çekilmelidir. Üniversiteler, dünyadaki diğer üniversiteler ve araştırma kurumları ile işbirliklerini artırmalı ve ortak projeler geliştirmelidir. Yabancı öğrenci ve akademisyenler için cazip bir akademik ortam oluşturulmalıdır. Uluslararası öğrenci ve akademisyen sayısının artırılması, kültürel çeşitliliği ve akademik etkileşimi teşvik edecektir.

Teklif 2.

Üniversitelerde eğitim ve araştırma bursları kapsamında yurtiçi ve yurtdışı burs programlarına imkan sağlanmalı; araştırma ve inovasyon projelerine destek verilmelidir. Üniversitelerde hem lisansüstü hem de lisans düzeyinde eğitim ve araştırma bursları sunmalıdır. Özellikle ihtiyaç sahibi ve başarılı öğrencilere destek verilmelidir. Üniversiteler, öğretim elemanlarının ve araştırmacıların ulusal ve uluslararası araştırma projelerine ulaşabilecekleri kaynakları sağlamalıdır.

Teklif 3.

Uluslararası kongre ve sempozyumlara katılım teşvik edilmeli ve desteklenmelidir. Bu tür akademik faaliyetlere katılım, hem maddi yönden desteklenmeli hem de atama ve yükseltme kriterlerinde hakkaniyetli şekilde yer almalıdır.

Teklif 4.

Uluslararası araştırma projeleri öne çıkarılmalıdır. Akademisyenlerin ve araştırmacıların, farklı ülkelerden muteber kurum ve kuruluşlarla işbirliği dahilinde yaptıkları proje ve faaliyetler tatmin edici şekilde ödüllendirilmeli ve desteklenmelidir.

Gündem 10

Üniversitelerin Topluma Katkısı

Teklif 1.

Üniversiteler toplumsal sorumluluklarını yerine getirmek amacıyla cari ve yapısal sorunlara çözüm arayan kurumlar olmalıdır. Özellikle yakın zamanda tecrübe edilen COVID-19 Salgını ve büyük Güneydoğu depremi gibi kriz durumlarında üniversitelere büyük rol düşmüştür. Üniversitelerin öncelikli sorumlulukları evrensel, ulusal ve bölgesel düzeyde sorunları araştırma, çözüm bulma ve bunları toplumla paylaşmak olmalı; eğitim ve araştırmalar buna göre düzenlemedir.

Teklif 2.

Açıköğretim ve uzaktan öğretim programlarının işgücü piyasasındaki karşılıkları tespit edilip bölge, kurum ve branş gibi değişkenlere göre daraltma yapılmalıdır. Açıköğretim ve uzaktan öğretim programlarının işgücü piyasasındaki etkinliği artırılıp mezunların işgücü taleplerine daha uygun şekilde yetişmesi sağlanabilir ve bu sayede istihdam edilebilirlik artırılabilir. Böylece, açıköğretim ve uzaktan öğretim gibi birçok farklı kitlenin erişebileceği programlar, toplumun yararına ve ihtiyacına yönelik istihdam boşluklarını doldurabilir.

Teklif 3.

Toplumsal ihtiyaçlara uygun şekilde nitelikli program sayısı artırılmalı ve belli branşların kazanç ve itibar tekeline dönüşmesi engellenmelidir. Toplumsal ihtiyaçlara cevap vermek amacıyla, klinik psikoloji ve diş hekimliği gibi hizmet arzının talebin çok gerisinde kaldığı alanlarda, çeşitli nitelikli programların sayısının artırılması kritiktir. Bu yaklaşım, belirli branşların tekeline ve kazanç odaklı yaklaşımlara fırsat tanımadan, geniş bir uzmanlık yelpazesi sunarak toplumsal fayda sağlayacaktır.

Teklif 4.

Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi'nin Üni-Veri araştırması ve benzeri çalışmaların artırılması ve düzenli olarak yayınlanması teşvik edilmelidir. Araştırmada üniversite bazında göstergeler sadece üniversite yönetimleriyle değil, kamuoyuyla da paylaşılmalıdır. Bu tür göstergeler, öğrencilerin tercih sürecinde bireysel ölçekte istifade etmesinin ötesinde, yükseköğretim politikaları geliştirmeye yönelik bir imkan olarak veri kalitesi ve sürekliliği bakımından geliştirilmelidir. Bu sayede yükseköğretimdeki boş kontenjanlar ve alanlardaki uyumsuzluklar veri analizleri ile tespit edilmeli ve bu sorunların giderilmesi için çözümler üretilmelidir.

İlgili Yayınlarımız

Geleceğin Türkiyesinde Yükseköğretim

➤ https://ilke.org.tr/gelecegin-turkiyesinde-yuksekogretim

Bu rapor, politik, ekonomik, sosyal, teknolojik, hukuki ve çevresel değişimler sonucunda yaşanacak değişimlerin yükseköğretimde yansımaları ve bu değişimlerin nasıl yönetilmesi gerektiğine dair ipuçları veriyor. Mevcut durum analizi yapılan raporda gelecekte, işleyen ve güçlü bir yükseköğretim için yapılması gereken değişikliklere dikkat çekiliyor ve on iki temadan oluşan bir vizyon ortaya koyuluyor.

Yükseköğretim Kurumlarında Öğrenme ve Öğretme Merkezleri

➤ https://ilke.org.tr/yuksekogretim-kurumlarinda-ogrenme-ve-ogretme-merkezleri

Bu Politika Notu'nda, üniversitelerde görev yapan akademisyenlerin, alan bilgisinin yanı sıra, pedagojik/öğretimsel ve tekno-pedagojik bilgi ve deneyimlerinin güçlendirilmesi ve desteklenmesi amacıyla kurulan; dünyada 30 yılı aşkın bir tecrübeyle profesyonelleşen öğrenme ve öğretme merkezleri ele alınmaktadır.

Yükseköğretimde Modern Dillerin Eğitimi

➤ https://ilke.org.tr/yuksekogretimde-modern-dillerin-egitimi

Üniversitelerin kalitesi öğrencilerine önerebildiği dil öğrenme imkânları ve dil derslerini mevcut programlarıyla entegre edebilme becerisi ile paralel olarak yükselmektedir. Bu raporda Türkiye'de ve dünyada modern diller eğitimi kurumsal yapılanmaları açısından inceleniyor ve Türkiye'deki örnekler dünyadaki örnekler ile karşılaştırılarak çeşitli öneriler sunuluyor.

Eğitim İzleme Raporu 2022

➤ https://ilke.org.tr/egitim-izleme-raporu-2022

Bu raporda öğretmenlik kariyeri, öğretmen ağları, öğretmenliğin toplumsal konum ve itibarının değişimi gibi konularda alanında uzman yazarların kaleme aldığı analiz yazıları yer alıyor. Aynı zamanda rapor, 2022 yılını kapsayarak güncel veriler ışığında eğitim ortamları, yükseköğretim, eğitimde eşitsizlik, eğitim bütçesi gibi 10 kategoriyi istatistiksel verilerle ele alıyor. Eğitim İzleme Raporu 2022, temel bulgular ve önerileri ile araştırmacılar, akademisyenler, politika yapıcılar, sivil toplum ve sektörler için eğitim alanını verilere dayalı izleme imkanı tanıyor.

sosyalveri

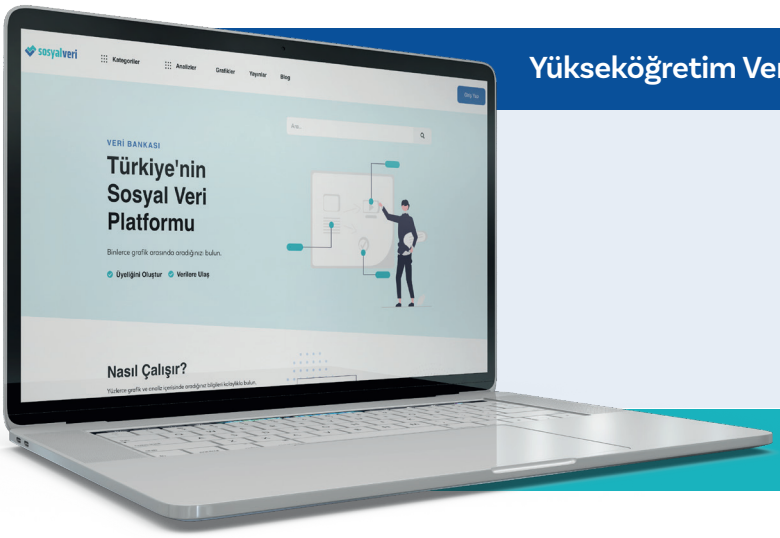

Yükseköğretim Verileri İçin Sosyal Veri'yi Ziyaret Edin

https://bit.ly/sosyalveri_yuksekogretim

sosyalveri.net

Yükseköğretimde Öğrenci Profili

➤ https://www.sosyalveri.net/analiz/yuksekogretimde-ogrenci-profili

Yükseköğretimde Akademisyen Sayısı ve Kadınlaşma

➤ https://www.sosyalveri.net/analiz/yuksekogretimde-akademisyen-sayisi-ve-kadinlasma

Türkiye'de Lisansüstü Öğrenime Bakış

➤ https://www.sosyalveri.net/analiz/turkiyede-lisansustu-ogrenime-bakis

Yükseköğretimde Uluslararasılaşma

➤ https://www.sosyalveri.net/analiz/yuksekogretimde-uluslararasilasma

Akademik Alanlara Yönelik Talep

➤ https://www.sosyalveri.net/analiz/akademik-alanlara-yonelik-talep

Türkiye'de Akademik Üretim

➤ https://www.sosyalveri.net/analiz/turkiyede-akademik-uretim

Yükseköğretim Bütçesi ve Değişimi

➤ https://www.sosyalveri.net/analiz/yuksekogretim-butcesi-ve-degisimi

Yükseköğretime Katılım ve Üniversite Türleri

➤ https://www.sosyalveri.net/analiz/yuksekogretime-katilim-ve-universite-turleri

İLKE ANALİZ

İLKE Analiz Yükseköğretim Dosyası

https://l24.im/PoO4DZ

ilkeanaliz.net

Yükseköğretimde Kurumsal İyileşme: Tespit, Analiz ve Öneriler

Tunç Kutoğlu

➤ https://www.ilkeanaliz.net/2022/06/06/yuksekogretimde-kurumsal-iyilesme-tespit-analiz-ve-oneriler-i/

Yükseköğretimde Değişimi Yönetecek Rektörlere İhtiyaç Var

Nihat Erdoğmuş

➤ https://www.ilkeanaliz.net/2022/04/18/yuksekogretimde-degisimi-yonetecek-rektorlere-ihtiyac-var/

Dijital Çağda Beceri Eğitimi ve Yükseköğretim

Büşra Taşkan

➤ https://www.ilkeanaliz.net/2021/11/01/dijital-cagda-beceri-egitimi-ve-yuksekogretim/

Artık Uzaktan Eğitime "Acilen" Geçmeyelim

Selim Tiryakiol

➤ https://www.ilkeanaliz.net/2023/02/28/artik-uzaktan-egitime-acilen-gecmeyelim/

Deprem Sonrası Yükseköğretimde Alternatifler

Elyesa Koytak

➤ https://www.ilkeanaliz.net/2023/02/14/deprem-sonrasi-yuksekogretimde-alternatifler/

İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı, bir sivil toplum kuruluşu olarak 40 yılı aşkın süredir bilgi, politika ve strateji üretiyor. Yaptığımız çalışmalarla bir taraftan sivil alanın nabzını tutuyor; bir taraftan da ülke meselelerinin daha derinlikli ve nitelikli kavranmasını sağlamaya çalışıyoruz. Eğitim, toplum, ekonomi ve sivil toplum alanlarını merkeze aldığımız çalışmalarla topluma ışık tutuyoruz.

Yükseköğretim, hızla değişen politik, ekonomik, sosyal, teknolojik, hukuki ve çevresel dinamikler doğrultusunda dünyada olduğu gibi Türkiye'de de dönüşüyor. Toplumsal dönüşümün en önemli katalizörlerinden olan yükseköğretim, bilginin üretildiği ve kuşaktan kuşağa aktarıldığı merkezi yapısının yanı sıra ekonominin de temel taşlarını oluşturuyor. Gerek yapısal gerekse yönetsel açıdan izlenecek doğru politikalar yükseköğretimin daha proaktif, işlevsel ve vizyoner bir yapıya kavuşmasını sağlıyor. Yükseköğretim Politika Öneri dosyası, alana dair önemli gündem, tespit ve teklifleri uzmanların kaleminden politika yapıcı, uygulayıcı ve araştırmacıların ilgisine sunuyor.

Eğitim alanındaki faaliyetlerimizi
incelemek için:

İLKE ilim kültür eğitim vakfı | epam EĞİTİM POLİTİKALARI ARAŞTIRMA MERKEZİ

Adres: Aziz Mahmut Hüdayi Mah. Türbe Kapısı Sk. No: 13 Üsküdar/ İstanbul
Telefon: +90 216 532 63 70 E-mail: epam@ilke.org.tr Web: ilke.org.tr/epam